

Túl a hulladékhegyen

Éppen, hogy csak véget ért a téli szünet, amikor a vízparti suli három diákja tanítás után sétálni indult a közeli folyópartra. Anna, Máté és Bence kiskoruk óta jó barátok voltak, a sulin kívül is sokat lógtak együtt. Ahogy a folyópartra értek, a kavicsos homokon Anna egy nyöszörgő, alig mozgó szőrkipacot pillantott meg. Óvatosan közelebb merészkedtek. Máté - aki természettudományos szakkörre is járt- rögtön felismerte, hogy egy vidrával van dolguk, aki a viselkedése és a hólyagos bőre miatt igen betegnek tűnt. Azonnal felhívták Bence nővérét, akivel állatorvoshoz szállították a beteg állatot.

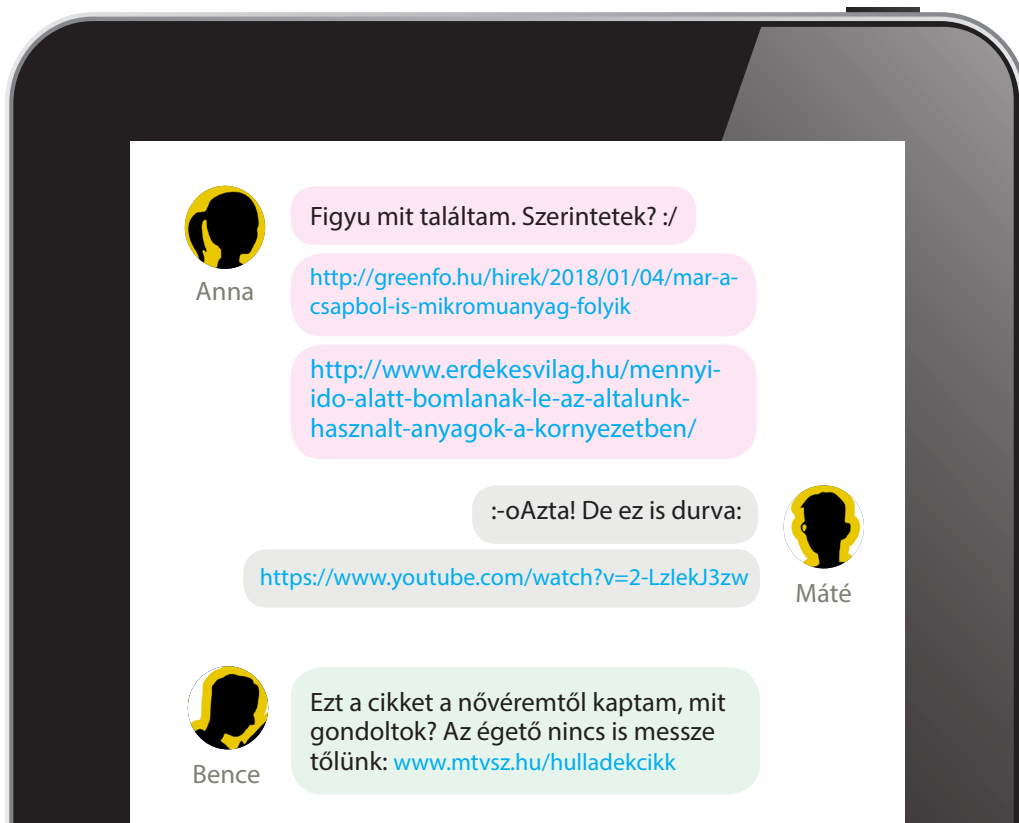

A doktornőnél

A doktornő megvizsgálta a vidrát, vérvételt és röntgent rendelt el. A vidra bőre és szeme csúnyán begyulladt, a bundából vett mintából kiderült, hogy mérgező anyag halmozódott fel a szervezetében. A röntgen idegen tárgyat mutatott ki a hasában, de csak a CT-n látszott, hogy nem fém vagy papír. Az orvos gyógyszereket adott be a vidrának, és elmondta a gyerekeknek, hogy egy hétre megfigyelésre bent tartja az állatot, addig a laborvizsgálat eredménye is megérkezik. **Utána azonban vissza kell engedni a természetes élőhelyére!** A három barát örült, hogy az állat a kezelés után hamarosan meggyógyul, de aggódtak is, hogy ha visszaengedik az állatot, az ismét megbetegszik. Az idejük, hogy rájöjjenek, mi okozta a tüneteket, azonban vészesen fogyott...

Másnap tanítás után a csapat tagjai visszasiettek a folyópartra, a betegség okai, idegen anyagok után kutakva. A parton azonban egy szemétkupacon kívül semmit nem találtak, mint ahogy a vízben sem. Sötétedés után hazatértek és cseten folytatták a nyomozást:

1. Feladat

A csapat elhatározza, hogy e-mailben értesítik az állatorvost a megszerzett információkról, ami magyarázhatja a vidra tüneteit. Néhány dologban bizonytalanok, segítsétek nekik, egészítsétek ki a megoldólapon található e-mailt!

Tipp: nézzétek meg a csetben olvasható linkeket, segít a feladat megoldásában!

5 N A P a vidra visszaengedéséig

A trió másnap tanítás után meglátogatta a vidrát a rendelőben. Az orvosnő megerősítette az e-mailben írtakat, a labor alapján is lehet köze az állat megbetegedésének a folyópart elszennyeződéséhez. Ezért a három barát elhatározta, hogy megtisztítja a partszakaszt, ahol a vidra él...

2. Feladat

A csapat védőkesztyűt húz és szétválogatja a hulladékokat. Gyorsan megy a válogatás, de akad néhány tétel, amellyel a csapat nem tud mit kezdeni. Segítsetek nekik, kössétek össze a megoldólap 2. pontjában található hulladékokat a gyűjtőhelyükkel, hogy azokat is elszállíthassák és ne szennyezzék tovább a vidra életterét!

Tipp: Használhatjátok Bence nővérének listáját:
<http://tudatosvasarlo.hu/otlet/haztartasi-hulladek-mit-hova>

3. Feladat

A csapat fáradtan ül le a padkára, miután az utolsó hulladék is a helyére kerül. Na de mi történik a szétválogatott hulladékkal? Vajon sikerült a PET palackoktól, papírtól, alumínium üdítő dobozoktól vagy az italos kartonoktól mindenkorra megszabadulni? Biztosak lehetnek benne, hogy ezután már soha nem fogják a vidra életterét szennyezni? Segítsetek utánajárni a kérdésnek, irány a megoldólap 3. feladata!

Tipp: a <http://diak.hulladekboltermek.hu/> oldal most is segíthet

4.N.A.P. a vidra visszaengedéséig

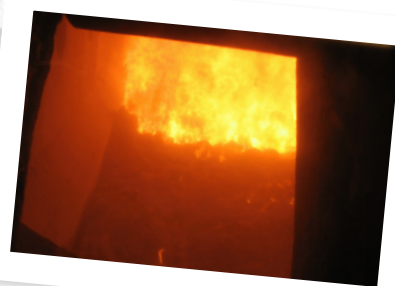
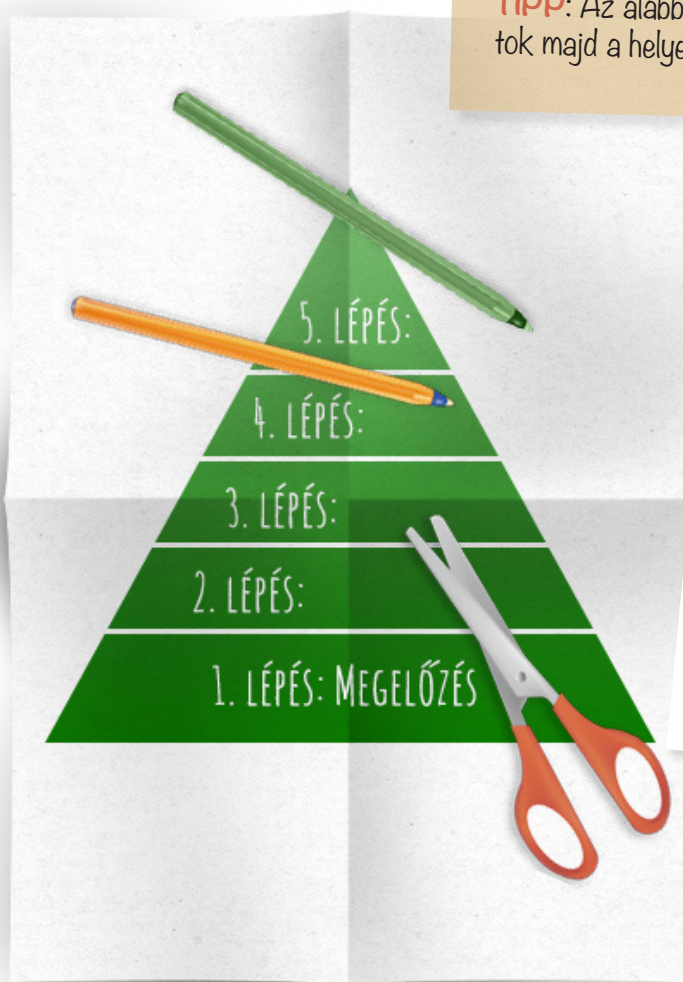
A következő tanítási napon kicsöngetés után a csapat tagjai azonnal vidra barátjukhoz siettek, majd elhatározták, hogy hazatérés előtt még kilátogatnak a folyópartra. A partszakaszra érve azonban megdöbbenve látták, hogy az előző napon megtisztított területre valaki ismét hulladékot hordott. Látszik, hogy nem elég a válogatás, elszállítás, a fejekben is rendet kell rakni, hogy ne legyen ennyi hulladék! – háborgott Anna. A természet nem termel hulladékot, csak az ember – tette hozzá Máté, és már meg is született az ötlet: újrapiapírból készítenek plakátokat a suliba és a környező házak falújságaira, így tájékoztatva a környéken lakókat. A címe pedig: „A természet nem szemetel, Te se tedd!”

4. Feladat

A csapat terve, hogy a plakáton ábrával is elmagyarázza a hulladék kezelésének fontossági sorrendjét, azaz a hulladékpiramist és a hulladékból termék körforgását, amely a természet körforgásaihoz hasonlít. A srácok azonban vitába keverednek, így nem tudják rajzukat befejezni. Segítsetek nekik és írjátok a hiányzó nyilakat, szavakat, kifejezéseket a megoldólapra.

Tipp: Az alábbi link segíthet, így Ti biztosan nem vitatkoztok majd a helyes megoldáson: <http://tinyurl.hu/DalZ/>

3.N.A.P. a vidra visszaengedéséig

A csapat tagjai már azt tervezgették, hogy hogyan fogják a vidrát visszaengedni élőhelyére. Mivel Bence nővére nem fog ráérni, az állatot maguknak kell majd visszaszállítaniuk a folyóhoz és mivel elég nehéz (kb. 10 kg körül mozog a súlya), az már biztos, hogy nem lehet kézben vagy egy egyszerű dobozban utaztatni...

5. Feladat

A csapat ötlete, hogy egy szállítóeszközt készít az állatnak, a háztartásban található hulladékok felhasználásával. Segítsetek nekik egy szállításra alkalmas eszközt eskábálni a megoldólap 5. pontjában leírt instrukciók szerint!

Tipp: Emlékezzetek a hulladékpiramisra!

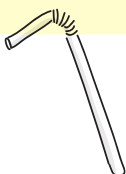

2.N.A.P. a vidra visszaengedéséig

A trió tagjait kétségek gyötörték. Vajon ők is felelősek valahol a folyóparti szennyezésért? Az ő életmódjuk mennyire járult hozzá a vidra megbetegedéséhez? Elhatározták, hogy utánajárnak, mi a helyzet saját környezetükben. Első lépésként a sulijukat vették górcső alá, ahol egy felmérést végeztek el...

6. Feladat

Segítsétek a csapat kutatását azzal, hogy saját sulitokban is elkészítitek a felmérést! A szempontokat a megoldólap 6. pontjában találjátok!

Tipp: Plusz pontért további szempontokkal is kiegészíthetitek a felmérést. Ehhez ötleteket találtok az alábbi linken letölthető útmutató 16. oldalán: <http://tinyurl.hu/zVEo/>

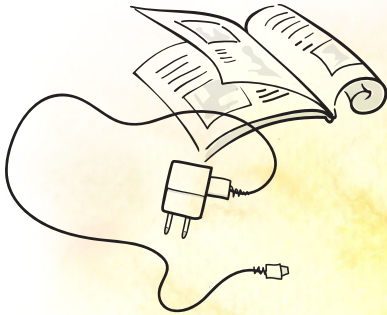

1. NAP a vidra visszaengedéséig

Már csak egyetlen nap maradt hátra a kis vidra visszaengedéséig. A három diák úgy döntött, hogy ezt a napot is kihasználja. Tudták, ha változást szeretnének elérni, jó példával kell elől járniuk, ehhez pedig körül kell nézniük saját házuk táján. Megbeszélték, hogy a sulit után saját otthonukban is elvégzik egy felmérést...

7. Feladat

Mérjétek fel Ti is saját otthonotok háztartását a megoldólap 7. pontjában található szempontok alapján.

Tipp: Plusz pontért gy napig figyeljétek meg alaposan viselkedéseteket! Valahányszor kidobtok valamit a szemétkébe, jegyezzétek fel, majd írjátok mellé, mivel válthattátok volna ki a szemét keletkezését.

A vidra visszaengedése

Elérkezett hát a nagy nap, amikor is Anna, Máté és Bence búcsút mondván a doktornőnek és az állatorvosnak, az immár meggyógyult vidrát a külön erre készített szállítóeszközön elszállította és visszaengedte természetes élőhelyére, a folyóra. A diákokat vegyes érzések kerítették hatalmukba: egyfelől örültek és büszkeség töltötte el őket, mert tudták, nekik köszönhető az állat gyógyulása, ugyanakkor azt is pontosan látták, hogy a történetek itt még nincs vége. Muszáj lesz változtatni saját és környezetük gondolkodásán és viselkedésén, ha nem szeretnék, hogy az eset megismétlődhessen!

Velük tartotok a következő fordulóban is?